

Een blik in de roodverlichte doka ...

Een donkere kamer of afgekort ‘doka’ is een lichtdichte ruimte die geheel donker kan worden gemaakt, zodat er voor de fotografie met lichtgevoelige materialen kan worden gewerkt. Bij veel soorten zwart-wit materiaal kan het ook wel bij speciaal rood of oranje licht. Met de opkomst van de digitale fotografie raakte de doka echter in onbruik. De bewerkingen kunnen nu digitaal worden uitgevoerd.(BL)

Effe gaauw-gaauw ’n fotochie maoke?

”Dà ’s makkelijk zat,” zou ie denke, mor dà vaal toch tege. Dan bedoel ‘k tuurlijk de compesitie van ’t kieksie en nie ’t maoke van ’t kieksie, want dà ’s vendaeg d’n dag ’n koud kunsie met ’n smartphone.

M’n êeste fotoestellechie was ’n Pocket Instematic met 110 van die kessettefillempies. Twêê rêêpe seklaod op mekaor, dat was zô’n bietjie de maet van dà ding. Je kon ’m zô i je borszaksie steke en bij mooi weer kò je d’r schaarepe fotoochies mee maoke. Mor hôp-en-aal wier ’t toch ’n kosbaore hobby, ommers nae 10 rollechies te hebbe weggebracht om te laete ontwikkele en afdrukke was ‘k al meer cente kwijt as dat ’t hêele toestellechie gekost had, en dan vergeet ‘k nog die schrêeuwend dure flitsbloksies.

Zôôdoende gong ‘k mor is ’n kijksie neme in d’n DoKao, Donkere Kaomer, van de fotoclub op de zolder in de Rosmeule, om te lere hoe dat ontwikkele en afdrukke nou percies waarekte, en wà je d’r aamel voor nôôdig had. D’r was nog gêên internet, mor in d’n bieë wazze d’r boeke genogt over dat onderwaarep. Daernaë wier d’r driftig gespaord voor ’n spiegelreflex camerao van ’n gerinnemeerd maarek die temet twêê maondlôône kosttende.

‘t Lijkt zô simpel om ’n donker kaomertie te maoke waer echt gêên streepie licht binne mag komme, mor dà viel toch tege. Toe ‘k ’n menuut of tien in dien DoKao zat, zag ‘k aalle kierties en gaetjies waer tò nog licht naer binnene kwam.

Aalle harrechies en gaetjies wiere mè zwart izelaosieband afgeplakt. Van 'n kennis kree 'k 'n compleet spullechie: de vergrôter, 't ontwikkeltanksie, bakke voor de ontwikkel- en fixeerbaoje en thermometers. D'n hêêle santemekraom. Dut aalles netuurlijk voor zwart-wit fillems en foto's.

't Moeilijkste was om in 't pikkedonker 't fotorollechie op de spiraol van de ontwikkeltank te wikkele en die dan in de tank te doen en 't deksel d'r op te draaie. Pas as de fillem in de tank zat, kon 't gewone licht of de rôôje DoKao-lamp aan. Dan ontwikkelvloeistof d'r in, de timer instelle en draaie en schudde, leeggiete, fixeervloeistof d'r in, leeggiete en naespoele mè waoter. Aal met aal nog 'n hêêlen haaisao, die fotohobby.

D'n aaregste vijand was stof, zellefs 't klaainste stoffie of fuuchie op ie negetief in de vergrôter gaf 'n witte spikkel op de foto; gek wier ie d'r van. Toch hê 'k 'r een hôp fotoochies afgedrukt, mor nae verlôp van tijd begonne die chemicaolies ontaerd te meure in dà klaaine hoksie. Toe hê 'k 't hêêle spul mor weer deurgegeve an 'n aandere kennis. Vendaeg d'n dag gaot aalles digitaol, dan is 't voor d'n êêuwighaaid bewaord, denke 'n hôp mense. Vergeet 't mor. 'k Hê foto's op 'n CD gezet, die is nou nie meer te leze. Fotoochies op 'n floppydisk, mor d'r is gêên mens die nog 'n pc het met 'n diskdrive. De nieuwste pc's worre geleverd zonder DVD-CD-lezer of -schrijver. D'n uitaaindelijke meraol van dut verhaal? Ok al is 't digitaol, 't is nog lang nie idiaol! ;-)

Een Mandemaokertie